

Research Article

THE ADMINISTRATIVE SKILLS OF ADMINISTRATORS AFFECTING ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOLS UNDER SAMUT PRAKAN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

Received: July 8, 2023

Revised: August 25, 2023

Accepted: September 11, 2023

Sasimaporn Boonupatumkul^{1*} Niwat Noymanee² and Atsavin Saneechai³

ศศิมาภรณ์ บุญอุปถัมภ์กุล^{1*} นิวัตต์ น้อยมนี² และอัศวิน เสนิชัย³

^{1,2,3}Bangkok Suvarnabhumi University, Bangkok 10520, Thailand

^{1,2,3}มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ

*Corresponding Author, E-mail: Sasi.pumm@gmail.com

Abstract

The purpose of this research were: 1) to study the administrative skills of administrators under Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 2, 2) to study relationship between the administrative and academic administration and 3) study to administrative skills of administrators affecting academic administration. Using stratified random sampling and tables of Krejcie and Morgan, to select 291 teachers under Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 2. The research tool was a questionnaire, which validity (IOC) was between .80 - 1.00, reliability was at .91. The data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficients and multiple regression analysis by stepwise analysis. The research result were as follow:

1. The administrative skills of administrators was overall high ($\bar{X} = 4.32$, $SD = .75$)
2. The correlations of administrative skills of administrators and academic administration was between .937 – .872 (significant level .01) and multi collinearity tolerance between .18 - .42, VIF between 4.25 - 6.24.
3. The administrative skills of administrators could predict academic administration was at .889. (significant level .05). The predictive power was at 88.90 percent, and were 2 variables, political skills (X_5) and diagnostic skills (X_4) regression with raw and standard scores as follows:

$$Y = .796 + .528 (X_5) + .174 (X_4) + .082 (X_1) + .076 (X_3) + (-.024) (X_2)$$

$$Z = .599 (X_5) + .204 (X_4) + .096 (X_1) + .088 (X_3) + (-.030) (X_2)$$

Keywords: Administrative Skills, Administrators, Academic Administration

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 และ 3) ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู จำนวน 291 คน ซึ่งได้มาจากการใช้ตารางสำเร็จรูปของเครชีและมอร์แกน และดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยใช้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง .80 - 1.00 มีค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ .91 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, $SD = .75$)

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับสูงมาก มีค่าระหว่าง .937 - .872 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และไม่มีปัญหาเรื่องความสัมพันธ์กันเองสูง (Multicollinearity) เนื่องจากมีค่าสถิติ Tolerance ระหว่าง .18 - .42 และค่าสถิติ VIF อยู่ระหว่าง 4.25 - 6.24

3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถทำนายการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า .889 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้ร้อยละ 88.90 และทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นตัวแปรทำนายดีที่สุด จำนวน 2 ตัว ได้แก่ ทักษะด้านนโยบาย (X_5) และทักษะด้านวินิจัย (X_4) สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์คะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

$$Y = .796 + .528 (X_5) + .174 (X_4) + .082 (X_1) + .076 (X_3) + (-.024) (X_2)$$

$$Z = .599 (X_5) + .204 (X_4) + .096 (X_1) + .088 (X_3) + (-.030) (X_2)$$

คำสำคัญ: ทักษะการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการ

บทนำ (Introduction)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้กำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของไทยโดยนำเอาแนวคิดหลักในการจัดการศึกษาเพื่อทุกคนทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 มาตรา 39 ให้สถานศึกษาและส่วนราชการมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการนั้นๆ โดยให้มีผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารกิจการของสถานศึกษา (Office of the Education Council, 2020)

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีอำนาจหน้าที่บริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ความสำเร็จของการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน จึงขึ้นอยู่กับทักษะและความสามารถของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษานำไปสู่การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และให้การกิจบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีทักษะในด้านเทคนิค ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านมนุษยภาพ ด้านการวินิจฉัยและด้านนโยบาย เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถเข้าใจภารกิจและขอบข่ายงานวิชาการ สร้างความร่วมมือให้ครูและบุคลากรเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานโดยมองถึงภาพรวม ความสัมพันธ์ของขอบข่ายงานต่างๆ วินิจฉัยสาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหาทางวิชาการ มีการกำหนดนโยบาย สั่งการติดตามควบคุม เพื่อให้การบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ (Dubrin, 2012, pp. 17-19)

ในการบริหารสถานศึกษาการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักที่มีความสำคัญที่สุดและยังเป็นส่วนงานส่วนใหญ่ที่สุดของระบบ และเป็นศูนย์กลางของสถานศึกษาครอบคลุมสถานศึกษาทั้งระบบ (Tangkhunan, 2020, p. 57) จากการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (Office of the Education Council, 2016) ได้กำหนดแนวทางในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาต้องยึดหลักแบบกระจายอำนาจ ยึดหยุ่นและต้องสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน สถานศึกษาต้องมีการจัดการเรียนรู้โดยยึดแนวทางการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารงาน โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้มีความตื่นตัวในการบริหารงานวิชาการ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องงานวิชาการ ตลอดจนเข้าใจความสำคัญวัตถุประสงค์ขอบข่ายและกระบวนการบริหารงานวิชาการ ทั้งนี้เพื่อเป็นผู้นำให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ (Office of the Basic Education Commission, 2021)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เป็นหน่วยงานทางการศึกษามีหน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษา สนับสนุนส่งเสริมบทบาทสถานศึกษาในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากรายงานประจำปีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่า ในปีการศึกษา 2563 ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละในภาพรวมลดลงจากปีการศึกษา 2562 ร้อยละ -8.10 และเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลการประเมินคุณภาพ NT ของ สพท. กับคะแนนเฉลี่ยร้อยละระดับชาติ ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละระดับประเทศทุกด้าน ส่วนผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า โดยภาพรวมคะแนนเฉลี่ยร้อยละต่ำกว่าระดับประเทศทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งปัญหาดังกล่าวมีสาเหตุมาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ผู้เรียนเกิดภาวะความรู้ถดถอย (Learning Loss) ซึ่งเป็นตัวชะลอความก้าวหน้าทางวิชาการ นอกจากนี้ การบริหารจัดการของสถานศึกษาด้านงานวิชาการในการเตรียมพร้อมรับมือสถานการณ์ดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง หน่วยงานต้นสังกัดจึงมีมาตรการฟื้นฟูความรู้ผู้เรียนโดยการให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนของโรงเรียนทั้งระบบ การสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครู การช่วยเหลือเด็กเรียนรายบุคคล ซึ่งทักษะการบริหารของผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 2, 2020)

จากสภาพปัญหาด้านคุณภาพการจัดการศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จะเห็นได้ว่าทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนสำคัญ

ในการขับเคลื่อนการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญและสนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศ ที่ได้จากการศึกษา ไปใช้เป็นแนวทางให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำไปศึกษาและประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการศึกษาและยกระดับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาให้สูงขึ้น รวมทั้งกำหนดแนวทางในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ (Objectives)

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
3. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

สมมติฐานการวิจัย (Hypothesis)

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
2. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และนำมาประยุกต์ใช้ ดังนี้

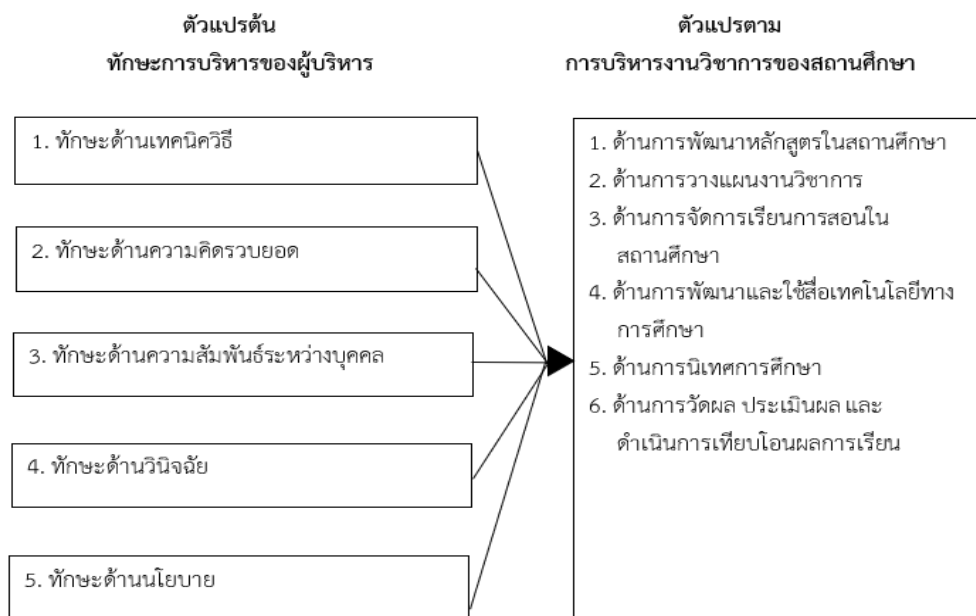
1. กรอบแนวคิดเกี่ยวกับตัวแปรด้านทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดตามของ Dubrin (2012, pp. 17-19) ซึ่งสรุปว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษามี 5 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านเทคนิควิธี ทักษะด้าน ความคิดรวบยอด ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะด้านวินิจัย และทักษะด้านนโยบาย
2. กรอบแนวคิดเกี่ยวกับตัวแปรด้านการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มี 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้าน การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

จากที่กล่าวมา สามารถสรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังแสดงใน Figure 1

Figure 1

Conceptual Framework

กรอบแนวคิดงานวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย (Methodology)

1. ขอบเขตการวิจัย

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ปีการศึกษา จำนวน 1,134 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำนวน 291 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เริ่มจากการสุ่มโรงเรียนด้วยวิธีการจับฉลาก โดยใช้กลุ่มอำเภอเป็นเกณฑ์ จากนั้นทำการแบ่งสัดส่วนของประชากรในแต่ละชั้นภูมิ และสุ่มข้าราชการครูในแต่ละโรงเรียนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

1.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา มี 5 ด้าน คือ ทักษะด้านเทคนิควิธี (X_1) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (X_2) ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (X_3) ทักษะด้านวินิจฉัย (X_4) และทักษะด้านนโยบาย (X_5)

ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มี 6 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 และมีค่าความเชื่อถือทั้งฉบับเท่ากับ 0.91 แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเทคนิควิธี ด้านความคิดรวบยอด ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านวินัย และด้านนโยบาย จำนวน 35 ข้อ

ตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน จำนวน 42 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

3.1 จัดเตรียมแบบสอบถาม และทำหนังสือขอความร่วมมือจากภาคีวิชา ส่งไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์พร้อมเครื่องมือวิจัย

3.2 ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถส่งข้อมูลกลับคืนให้ผู้วิจัย 2 ช่องทาง คือ ช่องทางไปรษณีย์และตอบกลับในรูปแบบออนไลน์ (Google Drive) ตามวัน เวลาที่ผู้วิจัยได้ประสานงานและนัดหมายไว้

3.3 นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากการตอบกลับทางไปรษณีย์มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ และตรวจผลการตอบผ่านช่องทาง Google Drive

3.4 นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และรายงานผลการวิจัยต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

4.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

4.4 วิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบนำตัวแปรเข้าทั้งหมด (Enter Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย (Results)

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 291 คน (ร้อยละ 100) จำแนกตามเพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ดังแสดงใน Table 1

Table 1

General Information of the Respondents

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

(N=291)

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน (n)	ร้อยละ
เพศ	หญิง	53	18.21
	ชาย	238	81.79
	รวม	291	100.00
อายุ	ไม่เกิน 30 ปี	69	23.71
	ระหว่าง 31-40 ปี	108	37.11
	ระหว่าง 41-50 ปี	77	26.46
	51 ปีขึ้นไป	37	12.71
	รวม	291	100.00
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	180	61.86
	ปริญญาโท	104	35.74
	ปริญญาเอก	7	2.41
	รวม	291	100.00
ประสบการณ์ทำงาน	ไม่เกิน 5 ปี	117	40.21
	6 - 10 ปี	86	29.55
	11 - 15 ปี	38	13.06
	16 - 20 ปี	24	8.25
	21 ปี ขึ้นไป	26	8.93
	รวม	291	100.00

จาก Table 1 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้ มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 291 คน จำแนกเป็นเพศหญิง จำนวน 53 คน (ร้อยละ 18.21) และเพศชายจำนวน 238 คน (ร้อยละ 81.79) มีอายุ 30-40 ปี จำนวน 108 คน (ร้อยละ 37.11) มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 77 คน (ร้อยละ 26.46) มีอายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 69 คน (ร้อยละ 23.71) และอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 37 คน (ร้อยละ 12.71) ตามลำดับ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 180 คน (ร้อยละ 61.86) ปริญญาโท จำนวน 104 คน (ร้อยละ 35.74) และปริญญาเอก จำนวน 7 คน (ร้อยละ 2.41) ตามลำดับ มีประสบการณ์ทำงานไม่เกิน 5 ปี จำนวน 117 คน (ร้อยละ 40.21) มีประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี จำนวน 86 คน (ร้อยละ 29.55) มีประสบการณ์ทำงาน 11-15 ปี จำนวน 38 คน (ร้อยละ 13.06) มีประสบการณ์ทำงาน 16-20 ปี จำนวน 24 คน (ร้อยละ 8.25) และมีประสบการณ์ทำงาน 21 ปีขึ้นไป จำนวน 26 คน (ร้อยละ 8.93) และมีประสบการณ์ทำงาน 16-20 ปี จำนวน 24 คน (ร้อยละ 8.25) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 4.32$, $SD = .75$) ดังแสดงใน Table 2

Table 2

Administrative skills of school administrators under the Office of Samut Prakan Primary Educational Service Area 2
ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. ทักษะด้านเทคนิควิธี	4.28	.74	มาก	5
2. ทักษะด้านความคิดรวบยอด	4.28	.73	มาก	4
3. ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	4.34	.79	มาก	2
4. ทักษะด้านวินัย	4.35	.75	มาก	1
5. ทักษะด้านนโยบาย	4.33	.72	มาก	3
รวม	4.32	.75	มาก	

จาก Table 2 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้ ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, $SD = .75$) ทุกด้าน และสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ทักษะด้านวินัย ($\bar{X} = 4.35$, $SD = .75$) ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ($\bar{x} = 4.34$, $SD = .79$) ทักษะด้านนโยบาย ($\bar{X} = 4.33$, $SD = .72$) ทักษะด้านความคิดรวบยอด ($\bar{X} = 4.28$, $SD = .73$) และทักษะด้านเทคนิควิธี ($\bar{X} = 4.28$, $SD = .74$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่า มีความสัมพันธ์ กันในทางบวกระดับ สูงมากโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) เท่ากับ .932 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังแสดงใน Table 3

Table 3

The relationship between the administrative skills of school administrators and the academic administration of schools under the Office of Samut Prakan Primary Educational Service Area 2

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	Y
X_1	1.000					
X_2	.908**	1.000				
X_3	.904**	.903**	1.000			
X_4	.937**	.938**	.962**	1.000		
X_5	.928**	.909**	.945**	.947**	1.000	
Y	.898**	.872**	.913**	.917**	.937**	1.000

**p < .01

จาก Table 3 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้ ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) เท่ากับ .932 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์ระดับสูงที่สุด และสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านทักษะนโยบายมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ($r_{x_5y} = .937$) ทักษะด้านวินัยมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ($r_{x_4y} = .917$) ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ($r_{x_3y} = .913$) ทักษะด้านเทคนิควิธี มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ($r_{x_1y} = .898$) และทักษะด้านความคิดรวบยอด มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ($r_{x_2y} = .872$) ตามลำดับ

เมื่อตรวจสอบค่า tolerance และ VIF พบว่า ค่า tolerance อยู่ระหว่าง .18 - .42 และค่า VIF อยู่ระหว่าง 4.25 - 6.24 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรพยากรณ์ ไม่มีลักษณะเป็นภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) เนื่องจากค่า tolerance มีค่าไม่ต่ำกว่า .10 และค่า VIF น้อยกว่า 10 ดังนั้น จึงเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอย และทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณต่อไปได้

4. ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์พหุคูณกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.943 และค่าอำนาจการพยากรณ์ เท่ากับ 0.889 ดังแสดงใน Table 4

Table 4

Administrative skills of school administrators affecting the academic administration of schools under the Office of Samut Prakan Primary Educational Service Area 2

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ตัวแปรพยากรณ์	B	S.E.b	β	t	P
ทักษะด้านเทคนิควิธี	.082	.056	.096	1.465	0.144
ทักษะด้านความคิดรวบยอด	-.024	.048	-.030	-.504	0.615
ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	.076	.072	.088	1.051	0.294
ทักษะด้านวินัย	.174	.080	.204	2.175*	0.030
ทักษะด้านนโยบาย	.528	.061	.599	8.630*	0.000
ค่าคงที่	.796	.077		10.345*	0.000
R = .943	R ² = .889		S.E. _{est} = .21367		

**p < .05

จาก Table 4 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) และค่าอำนาจจำแนกการพยากรณ์ (R²) พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์พหุคูณกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.943 และมีค่าอำนาจการพยากรณ์ เท่ากับ 0.889 หมายความว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งหมดร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้ร้อยละ 88.90

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบนำตัวแปรเข้าทั้งหมด (Enter Multiple Regression Analysis) ของตัวแปรสมการพยากรณ์ พบว่า ตัวแปรพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ที่ดีที่สุด คือ ทักษะด้านนโยบาย (X_5) และ มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์เท่ากับ .599 ($p = .05$, $sig = .000$) รองลงมาคือ ทักษะด้านวินิจัย (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์เท่ากับ .204 ($p = .05$, $sig = .030$)

ส่วนตัวแปรที่ไม่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา คือ ทักษะด้านเทคนิควิธี (x_1) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์เท่ากับ .096 ($p = .05$, $sig = .144$) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (x_2) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์เท่ากับ .088 ($p = .05$, $sig = .615$) และทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (x_3) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์เท่ากับ -.030 ($p = .05$, $sig = .294$) และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$Y = .796 + .528 (X_5) + .174 (X_4) + .082 (X_1) + .076 (X_3) + (-.024) (X_2)$$

$$Z = .599 (X_5) + .204 (X_4) + .096 (X_1) + .088 (X_3) + (-.030) (X_2)$$

อภิปรายผล (Discussions)

ประเด็นที่ 1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, $SD = .75$) ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนางานวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษา จึงมีการนำความรู้และทักษะการบริหารมาใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ทั้งในการกำหนดนโยบาย วางแผนกำหนดขอบข่ายการดำเนินงาน มีการกำหนดกลยุทธ์และดำเนินงานตามแผนงานโครงการ อีกทั้งยังมีการติดตามประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เกิดการเปลี่ยนแปลงให้บรรลุวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ Saetiew (2016, pp. 122-123) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม พบว่า ทักษะของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Numnu (2018, p. 90) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ Photirut (2021, p. 194) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ Atis and Dilbaz (2022, pp. 441-467) ได้ศึกษาวิจัย การประเมินทักษะการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก

ประเด็นที่ 2 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมาก ($r_{xy} = .932$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยทักษะด้านนโยบายมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ($r_{x_5y} = .937$) สูงที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากทักษะด้านนโยบายถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์วิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ นโยบายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อนำไปวางแผนการจัดการศึกษาและขับเคลื่อนงานวิชาการให้ตรงตามเป้าหมาย

ทักษะด้านความคิดรวบยอดมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ($r_{xy} = .872$) ต่ำที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากทักษะด้านความคิดรวบยอดถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการในการขับเคลื่อนงานวิชาการของสถานศึกษาและการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูล ซึ่งครูและบุคลากรของสถานศึกษามีเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานดังกล่าว โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา ผู้บริหารจึงลดบทบาทตนเองในการวิเคราะห์สภาพปัญหาและข้อมูลพื้นฐานด้านงานวิชาการของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ Jaroenjitt (2013, p. 121) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการ มีค่าความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก อีกทั้งยังสอดคล้อง Sangudsri (2022, p. 203) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก สอดคล้องกับ Phonlasak (2018, pp. 67-79) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก และสอดคล้องกับ Pricellas et al. (2016, pp. 106-126) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของทักษะความเป็นผู้นำและพฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนและผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนใน Area III Leyte Division ประเทศฟิลิปปินส์ พบว่า ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนมีส่วนช่วยในการส่งเสริมให้ครูพัฒนาวิชาชีพและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

ประเด็นที่ 3 ตัวแปรที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ประกอบด้วย ทักษะด้านนโยบาย (X_5) และทักษะด้านวินัย (X_6) ทั้งนี้เนื่องจาก

1) ทักษะด้านนโยบายส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการนำทักษะด้านนโยบายมาใช้ในการวิเคราะห์วิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ นโยบายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อนำไปวางแผนการจัดการศึกษาและพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมาย ซึ่งผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = .72) จึงส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Blicke et al. (2018, p. 299) ที่กล่าวว่า ทักษะด้านนโยบายของผู้บริหารช่วยส่งเสริมความเป็นผู้นำรวมทั้งประสิทธิภาพการทำงานอันไปสู่ความสำเร็จของการดำเนินงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Panyawaranan and Wisetsiri (2015, pp. 76-88) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนานโยบายการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า นโยบายและการปฏิบัติงานด้านวิชาการที่ส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ นโยบายเสริมสร้างทักษะด้านการสื่อสารเน้น การอ่านออกเขียนได้ก่อนอย่างอื่น นโยบายส่งเสริมทักษะด้านการคิดใช้ความคิดนำการเรียนรู้ และนโยบายปลูกฝังทักษะชีวิตสร้างหลักคิดให้พึ่งพาตนเอง สอดคล้องกับ Saokaew and Pruittikul (2018, pp. 59-70) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า การสร้างแรงจูงใจในการทำงานของครูด้วยการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่ดีส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ Taliadorou and Pashardis (2015, pp. 642-666) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การตรวจสอบบทบาทของความฉลาดทางอารมณ์และทักษะด้านนโยบายต่อการเป็นผู้นำทางการศึกษาและผลกระทบต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู พบว่า

ทักษะด้านนโยบายนโยบายมีความสัมพันธ์เชิงบวก ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูและประสิทธิผลของสถานศึกษา

2) ทักษะด้านวินิจัย ส่งผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการนำทักษะด้านวินิจัยมาใช้ในการวิเคราะห์สาเหตุ รายละเอียดของข่ายงานวิชาการ เพื่อมองเห็นสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, $SD = .75$) จึงส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องแนวคิดของ Dubin (2012, pp. 17-19) ที่กล่าวว่า ทักษะด้านการวินิจัยเป็นทักษะที่ช่วยให้ผู้บริหารวินิจัยค้นหาสาเหตุของปัญหาและเสนอแนะแนวทางการแก้ไข ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความสำเร็จของการบริหารงานในองค์กร สอดคล้องกับ Rittikorn and Inrak (2017, pp. 166-175) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารด้านการวินิจัยส่งผลต่อความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ Bootposi et al. (2019, pp. 133-144) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 พบว่า ทักษะทางการวินิจัยของผู้บริหารส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ Sunaengsih et al. (2019, pp. 79-91) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความเป็นผู้นำในการดำเนินการจัดการโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณลักษณะความเป็นผู้นำหลักในการตัดสินใจ การวินิจัยสั่งการและพัฒนาครู จะบริหารจัดการโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับ Ridwan (2021, pp. 59-67) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลของภาวะผู้นำต่อผลการปฏิบัติงาน: การวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารจัดการโรงเรียนและเจตคติ พบว่า ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการวินิจัยและการจัดการระบบงานต่างๆส่งผลต่อการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของครูและคุณภาพการศึกษา

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบตัวแปรพยากรณ์ที่ไม่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ประกอบด้วย ทักษะด้านเทคนิควิธี (x_1) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (x_2) และทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (x_3) ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ได้นำทักษะด้านเทคนิควิธีมาใช้ในการวิเคราะห์บริบทสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อมองหาจุดเด่นและจุดด้อยของสถานศึกษาร่วมกับทักษะความคิดรวบยอดในการคิดเชิงระบบและการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลในการจัดทำแผนการปฏิบัติการด้านวิชาการสถานศึกษาเป็นประจำในทุกปี อีกทั้งยังใช้ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการเสริมสร้างการทำงานเป็นทีมเพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ ทักษะการบริหารของผู้บริหารด้านดังกล่าวจึงไม่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ (Recommendations)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการศึกษา พบว่า ทักษะด้านการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านเทคนิควิธีมีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการใช้วิธีต่างๆในการบริหารงาน การวางแผนกำหนดนโยบายและทิศทางของสถานศึกษา การคิดเชิงกลยุทธ์ การจัดทำและใช้แผนปฏิบัติการสถานศึกษา โดยการจัดอบรมสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนทักษะความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านดังกล่าว

1.2 จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวก ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำทักษะการบริหารไปใช้ในการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาดังนี้

1.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำทักษะด้านความคิดรวบยอด มาใช้ในการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการในการขับเคลื่อนงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างสอดคล้องกับบริบท

1.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำทักษะด้านเทคนิควิธีในการวางแผน กำหนดนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติการด้านวิชาการในสถานศึกษา เพื่อให้ได้แนวทางในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา

1.2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำทักษะด้านนโยบายมาใช้ในการวิเคราะห์ วิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ นโยบายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้ได้สารสนเทศในการวางแผนการจัดการศึกษาให้ตรงตามเป้าหมาย

1.2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำทักษะด้านความสัมพันธ์ไปใช้ทำงานร่วมกับครูในการสร้างมนุษยสัมพันธ์เสริมสร้างแรงจูงใจ เพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเป็นไปอย่างราบรื่น

1.2.5 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำทักษะด้านวินิจัยไปใช้ในการกำหนดขอบข่ายงานและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผล

1.3 จากผลการศึกษาพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา 2 ทักษะ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 คือ ทักษะด้านนโยบายและทักษะด้านวินิจัย ดังนั้นสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ควรได้รับการพัฒนาทักษะทั้ง 2 ทักษะอย่างต่อเนื่อง โดยการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัดจัดกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อพัฒนางานวิชาการ ศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และมีการฝึกฝนเป็นประจำเพื่อสร้างความชำนาญ พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ครูและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม อันเป็นแนวทางในการสร้างวิสัยทัศน์เพื่อทราบจุดเด่นและจุดด้อยของสถานศึกษา ทั้งนี้ การศึกษาดูงานในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จก็จะเป็นอีกทางหนึ่งที่จะช่วยทำให้ผู้บริหารเกิดความมั่นใจในการใช้ทักษะอันจะส่งผลโดยตรงต่อการบริหารงานวิชาการ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ให้ครอบคลุมในขนาดของสถานศึกษาที่หลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก

2.2 ควรศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานฝ่ายอื่นในสถานศึกษา อันได้แก่ กลุ่มบริหารทั่วไป กลุ่มบริหารงานบุคคลและกลุ่มบริหารงบประมาณ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

References

- Atış, D., & Dilbaz, E. (2022). The evaluation of management skills of school administrators in the context of effective school. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 12(2), 441-467.
- Blickle, G., Frieder, R. E., & Ferris, G. R. (2018). *Political Skill*. Los Angeles: SAGE.
- Bootposi, W., Kunagornpitak, P., & Amatariyakul, W. (2019). Administrative skills of administrators affecting internal quality assurance of schools under Nong Bua Lamphu Primary Educational Service Area Office 1. *Ubon Ratchathani Journal of Research and Evaluation*, 8(2), 133-144.
- Dubrin, A. J. (2012). *Essentials of management*. Mason: South Western Cengage Learning.
- Jaroenjitt, K. (2013). *A study of the relationship between managerial skills of school administrators and academic administration of school under the Office of Rayong Primary Educational Service Area* (Master thesis). Chanthaburi: Rambhai Barni Rajabhat University.
- Numnu, M. (2018). *The skills of school administrators in the 21st century under Pathum Thani primary educational service area office 2* (Master thesis). Pathum Thani: Rajamangala University of Technology Thanyaburi.
- Office of the Basic Education Commission. (2021). *Annual Performance Report 2021*. Bangkok: Ministry of Education.
- Office of the Education Council. (2016). *The state of Thai education in 2014/2015, how to reform Thai education to catch up with the world in the 21st century?* Bangkok: Pimdeekarnpim.
- Office of the Education Council. (2020). *National Education Act regulation law Administration of the Ministry of Education the law on government teacher and education personnel regulations*. Bangkok: Eleven Star Intertrade.
- Panyawaranan, C., & Wisetsiri, P. (2015). The policy development on academic affairs management that yield positive impact on student's learning in school under Bangkok Metropolitan Administration. *EAU Heritage Journal Social Science and Humanity*, 5(2), 76-88.
- Phonlasak, P. (2018). Study of the relationship between management skills and administrative management of administrators secondary school under the Office of The Secondary Education Service Area 28. *SWU Educational Administration Journal*, 15 (29), 67-79.
- Photirut, S. (2021). *Administrative skills of school administrators in the 21st century influencing school effectiveness under the Secondary Educational Service Area Office 21* (Master thesis). Sakon Nakhon: Sakonnakhon Rajabhat University.
- Pricellas, V. S., Niez, R. A., Nierra, R. N., Paul, A., & Tubis, U. (2016). Effectiveness of school administrators' leadership skills and behaviors and their school performance in Area III Leyte Division, Philippines. *IOSR Journal of Business and Management*, 18, 106-126.
- Ridwan, R. (2021). Leadership on performance: Analysis of school management ability and attitude. *AKADEMIK: Jurnal Mahasiswa Ekonomi & Amp; Bisnis*, 1(2), 59-67. <https://doi.org/10.37481/jmneb.v1i2.220>.

- Rittikorn, P., & Inrak, P. (2017). Managerial skills of school administrator affecting the high performance organization of Pranakorn Sri Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 2. *Journal of Educational Administration, Silpakorn University*, 8(1), 166-175.
- Saetiew, U. (2016). *The administrators' skills and academic affairs administration of school under Samutsongkram Primary Educational Service Area Office* (Master thesis). Nakhon Pathom: Silpakorn University.
- Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 2. (2020). *Annual Performance Report 2020*. Samut Prakan: Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 2.
- Sangudsri, S. (2022). *Administrative skills of school administrators affecting the effectiveness of schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1* (Master thesis). Sakon Nakhon: Sakonnakhon Rajabhat University.
- Saokaew, W., & Pruittikul, S. (2018). Factors affecting primary schools effectiveness under the Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 1. *Journal of Rambhai Barni Graduate*, 12(2), 59-70.
- Sunaengsih, C., Anggarani, M., Amalia, M., Nurfatmala, S., & Naelin, S. (2019). Principal Leadership in the Implementation of Effective School Management. *Mimbar Sekolah Dasar*, 6(1), 79-91.
- Taliadorou, N., & Pashiardis, P. (2015). Examining the role of emotional intelligence and political skill to educational leadership and their effects to teachers' job satisfaction. *Journal of Educational Administration*, 53(5), 642-666.
- Tangkhunanan, P. (2020). *Academic administration in educational institutions for sustainable development* (2nd ed). Bangkok: Mean Service Supply Limited Partnership.